

Gezondheids- en welzijnszorg

Auteur(s):

CBS

Dit artikel is samengesteld door de Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken van het CBS
Verschenen in:

ESB, 85e jaargang, nr. 4282, pagina 963, 24 november 2000

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

arbeidsmarkt

De sector gezondheid en welzijn is qua werkgelegenheid één van de grootste van Nederland. In 1999 telde de sector een miljoen banen. Omgerekend naar volledige banen ging het om 660.000 arbeidsjaren, ofwel tien procent van het totale arbeids volume. Vier van de vijf werknemers in deze sector zijn vrouwen en van hen werkt ruim tachtig procent in een deeltijdbaan. Sinds 1995 is de werkgelegenheid in de gezondheids- en welzijnszorg met zestien procent (90.000 arbeidsjaren) gestegen. De groei lag onder het gemiddelde in de ziekenhuizen en in de verpleeg- en verzorgingstehuizen. Sterker dan gemiddeld was de banengroei in de overige gezondheidszorg (onder meer medische praktijken en gezondheidsondersteunende activiteiten) en in de overige welzijnszorg, waartoe onder meer de maatschappelijke dienstverlening, thuiszorg, en jeugd- en jongerenwerk worden gerekend.

De werknemers binnen de sector gezondheid en welzijn verdienden in 1999 gemiddeld per baan 37.000 gulden bruto per jaar. Dat is inclusief deeltijdwerkers. De werknemers met een voltijd dienstverband verdienden gemiddeld ongeveer 64.000 gulden bruto. Mannen verdienen gemiddeld per uur bijna de helft meer dan vrouwen. Dit komt voor een groot deel door verschillen in beroepsniveau tussen mannen en vrouwen. Meer dan de helft van de vrouwen heeft een beroep op middelbaar niveau. De mannen werken vaker in de hogere beroepen.

Hoge mentale en fysieke belasting

Vooraf in de ziekenhuizen is sprake van een hoge tijdsdruk tijdens het werken. Meer dan driekwart van degenen die hier werkzaam zijn, vond in 1998 dat zij soms of regelmatig onder hoge tijdsdruk werkten. Dat is ruim boven het landelijke gemiddelde van 63 procent. Ook in de verpleeg- en verzorgingstehuizen werd vaker dan gemiddeld een hoge tijdsdruk gemeld.

Sjouwen en tillen komt in de gezondheids- en welzijnszorg vaker voor dan in andere sectoren. Vooral in de verpleeg- en verzorgingstehuizen wordt veel gesjouwd en getild. In 1998 gaf 58 procent van de verpleegkundigen en ziekenverzorgenden aan regelmatig onder hoge tijdsdruk te werken. Verder moesten drie van de vier werknemers in deze beroepen regelmatig kracht gebruiken in hun werk. Verpleegkundigen en ziekenverzorgenden vormen daarmee de enige beroepsgroep waarin de combinatie van tijdsdruk en lichamelijke belasting in die mate voorkomt.

Zie [figuur 1](#), [figuur 2](#) en [figuur 3](#)

